BOGUMIL TONI

LAN

BOGUMIL TONI / LAN

BOGUMIL TONI

LAN

Djeco! Vidjeli ste polje lana, kada on cvate modro kao ono vedro ljetno nebo nad poljanom. Evo, o tom lanu sastavio vam je ove pjesmice pjesnik Bogumil Toni.

Rodio se u Samoboru 12. veljače 1874. Bio je dobar učitelj, dobar otac i dobar prijatelj djece i omladine. Mnoge je pjesmice i priče sastavio baš za vas, za djecu i omladinu. Za vas su izašle lijepe knjižice njegovih pjesama i priča: Jagode, Proljetna jutra, Pod krošnjama, Modri zvončići, Živko vrapčić, Pjesme Mlađana, Po stazama djetinjstva, Koraci u život, Klinčeci i Priče u pjesmi. Napisao vam je i mnoge druge pjesme i priče. Pisao je i za odrasle, ali je vas djecu

i omladinu osobito volio. Pisao je za vas, kad je već bio prilično star, dok je god živio, a umro je u Samoboru 14. ožujka 1951.

Živeći u ovom lijepom hrvatskom kraju, gdje se dižu bregovi, ali i prostire plodna ravnica, on bi ljeti gledao livade, zelene plohe djeteline, zlatnožuta polja dozrelog ječma i pšenice i modra polja rascvjetanog lana.

O lanu vam je sastavio ove pjesmice, kao da vam govori sam lan.

Samobor, 14. III. 1955.

Dr. S. O.

I.

Moji su pređi bili daleko,
iz Azije negdje potičem,
a sad ovdje ničem.

Domaći sam danas,
ovdje sam se rodio,
volim svaki dijelak
lijepe rodne grude,
volim život i svijetlo,
sve naše radne ljude.

Cijenjen sam,
jer kraj drugog vrijednog bilja
u život ljudi ušo sam i ja,
modri lan.

Velik je i važan bio
to za mene dan.

II.

U izgradnji zemlje naše
sa mnom će u tvornicama
strojevi bučni,
marljive ruke
sve više raditi,
industrija moga tkanja
snažno će se dići,
snažno izgraditi.

I sve više će snabdjevat
moja vlakanca
jaka i čila
lanare,
tvornice tekstila.

III.

U drevne davnine
moj dobar glas siže,
to me ispunja radošću,
moj ugled diže.

Nije to tlapnja ili sanja:
Pred hiljade godina dana
hvalili su me, gajili su me
zbog mojih vlakana.

Bio sam prvi,
za čija je vlakna čovjek znao,
bio sam prvi,
koji sam tkanine lijepe
ljudima dao.

IV.

O, moja je prošlost
drevna i vedra,
već narodi stari su pravili
od mene odijela,
sjenate šatore i jedra.

Bio sam uvijek u cijeni,
a što me još više veseli:
zavolješe me, njegovahu s ljubavlju
i naši stari Slaveni.

Kroz hvalu prolažah
u starom i srednjem vijeku,
i danas u hvali i slavlju
moje godine teku.

V.

Prostori zemlje naše,
na kojima će me sijati,
koje će kiša umivati,
sunce grijati,
bit će sve veći i veći.

Rad sa mnom u polju,
u naprednim našim tvornicama
brzim će tempom krenuti,
nebrojeno ću više našeg svijeta
tkaninama svojim odjenuti.

VI.

U široko dolaze polje
ljudi vedre volje
da posiju moje sjeme,
sjeme ponajbolje.

A ja ću narasti
snažan ko junak,
lijep ko cvijet
i ponosan što mogu
odijevati svijet.

VII.

Dok sam mlad,
ne bojim se kiše,
al' za moje cvatnje
ne želim je više.

Mogla bi vlaknima
mojim da naudi,
mogli bi se zbog nje
ražaliti ljudi.

VIII.

Modre su moje oči,
ljudima sam drag,
prostirem im poljem
modri cvjetni sag.

Stabljika mi je vitka,
a svakog me časa
vjetrić blagi njiše,
njiše i talasa.

Meki su moji cvijeci
ko krila u leptira.
I moja ljepota
ljudska srca dira.

IX.

Odjek nečijih koraka
oda sna me prenuo,
odjek nečijih koraka,
što je kraj mene krenuo.

Prolažahu ljudi s motikama,
brzim su korakom prošli.

Pošli su na rad
u sate rane.

Moj mali cvijet
pozdravio je radni svijet,
žuljave njegove dlane.

X.

Noć je zapalila u tišini
blistave drhtave zvijezde.
Ovila je krošnje,
gdje se ptice gnijezde.

A ja sanjah o biseru zore,
što će doći iza gore
i kroz gusto granje.

Snivah lijepe sanje
Haj, kako će uskoro
pozdraviti ljudi
ukusno moje tkanje!

XI.

U zelenilu bujnom
usjeva i trava
prostrla se nježno
i poljana plava.

Tu zirkaju u svijet
moje modre oči,
miluje ih sunce
i zvjezdane noći.
Leluja ih vjetar
za toploga dana.

To je sad moj život,
život procvalog lana.

XII.

Jari lan: Volim lijepe dane i jasne,
podnosim teško
ranu sušu,
mrazove kasne.

Ozimi lan: A ja i na zimu privikoh,
nisam plah.

Od studeni, makar i kruće,
nije me suviše strah.

XIII.

I kod požara teškog se nađem,
kada vatrogasni zov ozvanja.
Vatrogasci marni
na goreće krovove
bacaju vodene mlazove
kroz cijevi od mog tkanja.

I sretan sam, kada tako,
i uz moju pomoć,
požar se ljuti ugasi,
kuća mnoga spasi.

XIV.

Ja ne dajem samo vlakna za tkivo,
ja dajem i ulje
za firnis,
za pokost,
za lijek.

Ne prolazi uzalud
moj životni vijek.

XV.

Mnogi dom
za svoj tkalački stan
čeka vlakna,
čeka vlakna snažna,
što ih daje lan.

Uz preslicu i vreteno
isprest će žene niti
i satkati platno
mekanije i grublje.

Bakica će od njeg
za dječicu malu
sašit bijelo rublje.

XVI.

Iz tvornica naših,
iz dućana,
iz radničkih prodavaonica
u kuće ću stizati,
ljudima radnim
darove svoje nizati.

Gradovima i selima
tkanine ću svoje dati.
Mnogo će dječje oko
zbog mene radošću sjati.

XVII.

Pioniri, vi znate,
da u izgradnji zemlje
treba da budemo
sve veći i jači,
i što moje tkanje
u tom radu vrijedi.

Danas-sutra će me
i vaša ruka
da gaji i redi.

I siguran sam,
da će i od vas gdjetko
jednoga dana
biti radnik vrijedan
u tvornici lana.

XVIII.

Uz postojanu njegu,
uz ljudsku brigu,
što mora da me skrbno prati,
mnogo ću ljudima dati.

Ne ću poljima uzalud cvjetati,
moje će se lijepo tkanje
posvuda sretati.

A ja, ljudi, imam
i još jednu prošnju:
Čuvajte uz mene
i narodnu svoju nošnju!

XIX.

Dok u polju moj korijen
iz zemlje sokove siše,
ja želim,
da me svaki dan bude
više i više,
da ispunim mnogu brazdu,
mnogu poljanu dragu.

Da i ja pomognem podići
naše zemlje lijepe
ekonomsku snagu.

Izdavač: Narodna knjižnica Samobor —
Književna sekcija

Za izdavača: Stanko Trpin

Urednik i korektor: Đuro Bregeš

Naklada: 2.000 primjeraka

Tisak: Tiskara „Prosvjeta“ Samobor
1955